

Järveküla Kooli kirjanduse ainekava

Sisukord

[Aine koht kooli õppekava rakendumisel](#)

[5. klass](#)

[6. klass](#)

[7. klass](#)

[8. klass](#)

[9. klass](#)

[Hindamine](#)

[Võimalikud õppekäigud ja lõimingut toetavad tegevused](#)

[Digipädevused](#)

Aine koht kooli õppekava rakendumisel

Kirjanduse õpetamise eesmärk põhikoolis on kujundada õpilastes eakohane kirjanduspädevus: suutlikkus mõista ilukirjandustekste ja nende osatähtsust Eesti ja maailma kultuuriloos ning tajuda keelt ja kirjandust rahvusliku, kultuurilise ja isikliku identiteedi kujunemise alusena ning väärtustada lugemist kui teadmiste, mõtte- ja tundemaailma rikastajat. Kirjandusõpetus keskendub ilukirjanduse lugemisele ja tõlgendamisele, mõtte- ja tundemaailma arendamisele, empaatiavõime ning väärtushoiakute arendamisele. Eraldi pööratakse tähelepanu teose mõistmist toetavate lugemisstrateegiate, küsimuste esitamise, arutlemise ja argumendioskuse arendamisele, teose kui terviku mõistmisele ning kujundliku keele tundmaõppimisele. Tõlgendamise- ja arusaamisvõime arendamiseks kuuluvad vältimatute osadena kirjandusõpetusse ka tekstide esitamine ning omalooming õpilase loodud eriliigiliste tekstide tähenduses.

Õppetöös rakendatakse põhimõtteid ja meetodeid, et arendada õpilaste kriitilist mõtlemist, argumenteerimisoskust ja arutelukultuuri. Õpilased õpivad esitama eri tasandi küsimusi, põhjendama oma arvamusi tekstile toetudes, kuulama ja arvestama kaaslaste seisukohti ning osalema sisukates aruteludes. Kirjandus kuulub kuulub õppeainena valdkonda „Sotsiaalsained“.

5. klass

Ainetundide maht kooli õppekavas on 70 tundi.

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) loeb laste- ja noortekirjandusteoseid nii eesti kui ka maailmakirjandusest, sealhulgas vähemalt kuus tervikteost;
- 2) loeb ladusalt ja mõtestatult eri žanri luule-, proosa- ja draamatekste, kasutab õpetaja juhendamisel põhilisi lugemisvõtteid ja -viise, jälgib ja hindab oma lugemist;
- 3) tutvustab loetud raamatut ja selle autorit, jagab oma lugemiskogemust ning osaleb loetu üle arutlemises;
- 4) loeb kirjandusvaldkonnaga seotud aime- ja meediatekste, kasutab teabe hankimiseks sobivaid allikaid ja keskkondi;
- 5) eristab ilukirjanduse ja rahvaluule põhiliike ning olulisemaid žanre, nimetab nende tunnuseid ja toob näiteid;
- 6) nimetab luuletuse teema ja kirjeldab selle meeleolu, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust;
- 7) nimetab teose teema, arutleb tegelastega seotud probleemide ja väärtushoiakute üle, sõnastab teose peamõtte;

- 8) koostab loetu põhjal eri tasandi küsimusi ning vastab neile tekstile toetudes;
- 9) iseloomustab ja võrdleb tegelasi, kirjeldab nendevahelisi suhteid ja hindab tegelaste käitumist;
- 10) kirjeldab loo tegevusaega ja -kohta ning nende seost sündmustega;
- 11) esitab (peast) luuletuse, lühikese proosa- või rolliteksti, taotleb esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust;
- 12) jutustab tekstilähedaselt või kokkuvõtvalt kavapunktide järgi, märksõnade abil või piltteksti põhjal ning seostab loetut oma kogemuste ja teiste tekstidega;
- 13) kirjutab nii jutustavaid kui ka kirjeldavaid omaloomingulisi töid, väljendades end korrektselt (stiil, sisu, õige kiri).

Käsitletavat tekstid

Käsitletavat tekstid ja terviklikult loetavad kirjandusteosed valitakse arvestusega, et esindatud oleksid kõik järgmised teemavaldkonnad: väärtused ja kõlblus, kodus ja koolis, omakultuur ja kultuuriline mitmekesisus, mängiv inimene, keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng, kodanikuühiskond ja rahvussuhted ning teabekeskkond, tehnoloogia ja innovatsioon.

Teosed valitakse alljärgnevast loendist, mis uudiskirjandusest lähtuvalt võib täieneda: Aapeli „Üle linna Vinski“; K. Ader „Kui mina olin veel väikene mees...“, „Kui mina sirgusin suuremaks“; F. H. Burnett „Salaad“; K. Kaldmaa „Halb tüdruk on jumala hea olla“; J. Kross „Mardileib“; J. Krüss „Timm Thaler ehk Müüdnud naer“; M. Lindberg „Paradiisi Oskar“; A. Lindgren „Hulkur Rasmus“, „Röövlitütar Ronja“; A. Pervik „Kallis härra Q“; S. Rannamaa „Kadri“; J. Rannap „Agu Sihvka annab aru“, R. Reinaus „Täiesti tavaline perekond“; I. Tomusk „Pöörane puhkus Parakatkus“; M. Twain „Prints ja kerjus“. Valikusse kuulub vähemalt üks vabalt valitud eakohane teos.

6. klass

Ainetundide maht kooli õppekavas on 70 tundi.

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) on lugenud läbi vähemalt kuus eakohast eri žanri väärtkirjandusteost;
- 2) avaldab arvamust loetud teoste kohta ning põhjendab oma lugemiseelistusi;
- 3) tutvustab loetud kirjandusteose autorit, sisu ja tegelasi ning kõneleb oma lugemiselamustest;
- 4) jutustab tekstilähedaselt kavapunktide järgi või märksõnade abil;
- 5) jutustab kirjanduslikule tekstile, tõsielusündmusele või oma fantaasiale tuginedes mõttelt sidusa

- tervikliku ülesehitusega selgelt sõnastatud loo;
- 6) jutustab piltteksti põhjal ja selgitab selle sisu;
 - 7) koostab teksti kohta eri tasandi küsimusi (fakti-, järeldamis- ja arutlusküsimusi);
 - 8) vastab teksti põhjal koostatud küsimustele oma sõnade või tekstinäidetega ning põhjendab oma vastuseid;
 - 9) leiab lõigu kesksed mõtted, sõnastab peamõtte ning põhjendab oma valikut tekstile toetudes;
 - 10) kirjeldab loetud tekstile tuginedes tegelaste välimust, iseloomu ja käitumist ning analüüsib nende suhteid, hindab nende käitumist, lähtudes üldtunnustatud moraalinormidest ning võrdleb ennast mõne tegelasega;
 - 11) otsib teavet tundmatute sõnade kohta, teeb endale selgeks nende tähenduse;
 - 12) tunneb ära ja kasutab enda loodud tekstides epiteete ja võrdlusi;
 - 13) seletab oma sõnadega õpitud vanasõnade ja kõnekäändude tähendust;
 - 14) tutvustab loetud teoste sisu ja tegelasi, arutleb tegelassuhete ja probleemide üle, võrdleb tegelaste ning enda väärtushoiakuid ja huvisid ning põhjendab oma seisukohti tekstile toetudes;
 - 15) kirjutab nii jutustavaid kui ka kirjeldavaid omaloomingulisi töid, väljendades end korrektselt (stiil, sisu, õige kiri);
 - 16) valib luule ja proosa esitamiseks kohase sõnavara, intonatsiooni, tempo ja hääletugevuse, jälgib õiget kehahoidu.

Käsitletavad tekstid

Käsitletavad tekstid ja terviklikult loetavad kirjandusteosed valitakse arvestusega, et esindatud oleksid kõik järgmised teemavaldkonnad: väärtused ja kõlblus, kodus ja koolis, omakultuur ja kultuuriline mitmekesisus, mängiv inimene, keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng, kodanikuühiskond ja rahvussuhted ning teabekeskkond, tehnoloogia ja innovatsioon.

Teosed valitakse alljärgnevast loendist, mis uudiskirjandusest lähtuvalt võib täieneda: F. R. Kreutzwald „Eesti rahva ennemuistsed jutud“; A. Lindgren „Vennad Lõvisüdamed“; F. Molnar „Pal-tänava poisid“; J-C. Mourlevat „Ookeani kutse“; R. Muchamore „Agent. Missioon nr 1“; Chr. Nöstlinger „Vahetuslaps“; R. J. Palacio „Ime“; J. Parijõgi „Teraspoiss“; O. Preussler „Krabat“; E. Raud „Kalevipoeg“; J. K. Rowling „Harry Potter ja tarkade kivi“; A. Schlüter „Fotosüüdistus“; L. St John „Valge kaelkirjak“; M. Twain „Tom Sawyeri seiklused“. Valikusse kuulub vähemalt üks vabalt valitud eakohane teos.

7. klass

Ainetundide maht kooli õppekavas on 70 tundi.

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) on läbi lugenud vähemalt kuus eakohast ja erižanrilist väärtkirjanduse hulka kuuluvat tervikteost (raamatut);
- 2) loeb eakohast erižanrilist kirjanduslikku teksti ladusalt ja mõtestatult, väärtustab lugemist;
- 3) jutustab kokkuvõtvalt loetud teosest, järgides teksti sisu ja kompositsiooni;
- 4) tutvustab loetud raamatu autorit, sisu, tegelasi, probleeme ja sõnumit;
- 5) eesmärgistab iseseisvalt oma lugemist;
- 6) vastab teksti põhjal fakti-, järeldamis- ja analüüsiküsimustele;
- 7) kasutab esitatud väidete tõestamiseks tekstinäiteid ja tsitaate;
- 8) määratleb teose olulisemad sündmused ja kirjeldab teksti põhjal tegelase välimust, iseloomu ja käitumist;
- 9) analüüsib tegelaste omavahelisi suhteid, võrdleb tegelasi (tegelase suhe iseendaga, teiste tegelastega, ümbritseva maailmaga), erinevate teoste peategelaste võrdlemine, kirjanduslik tegelane ja selle prototüüp, kirjanduse tüüptegelased;
- 10) arutleb kirjandusliku tervikteksi või katkendi põhjal teksti teema, põhisündmuste, tegelaste, nende probleemide üle;
- 11) kujundab eakohase erižanrilist väärtkirjanduse kaudu oma kõlbelisi tõekspidamisi ning arendab lugejaoskusi;
- 12) väärtustab kirjandust kui oma rahvuskultuuri olulist osa ja eri rahvaste kultuuri tutvustajat;
- 13) tõlgendab, analüüsib ning mõistab kirjandusteost kui erinevate lugude ja inimsuhete, elamuste ja väärtuste allikat ning erinevate seisukohtade peegeldajat;
- 14) mõistab ja aktsepteerib teose lugemisel tekkivate seisukohtade paljusust, väärtustab erinevaid ideid ja kujutamisi viise;
- 15) väljendab end korrektselt suuliselt ja kirjalikult, jutustab kokkuvõtvalt teoses toimunust, arutleb teoses kujutatut üle ning kirjutab eriliigilisi omaloomingulisi töid;
- 16) eesmärgistab oma esituse;
- 17) esitab lühikese proosateksti või luuletuse ladusalt, selgelt, sobiva tempo ning hääletugevusega;
- 18) kirjutab nii jutustavaid, kirjeldavaid kui ka arutlevaid omaloomingulisi töid, väljendades end korrektselt (stiil, sisu, õigekiri);
- 19) valib tehnoloogiliselt laienenud lugemisvõimaluste hulgast endale sobivad, tundes paberraamatu

kui peamise trükise kõrval ka audio- ja e-raamatute kasutamise ning sisu omandamise spetsiifikat.

Käsitletavad tekstid

Käsitletavad tekstid ja terviklikult loetavad kirjandusteosed valitakse arvestusega, et esindatud oleksid kõik järgmised teemavaldkonnad: väärtused ja kõlblus, kodus ja koolis, omakultuur ja kultuuriline mitmekesisus, mängiv inimene, keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng, kodanikuühiskond ja rahvussuhted ning teabekeskkond, tehnoloogia ja innovatsioon.

Teosed valitakse alljärgnevast loendist, mis uudiskirjandusest lähtuvalt võib täieneda: E. Bornhöhe „Tasuja“; Ch. Dickens „Oliver Twisti seiklused“; G. Durrell „Minu pere ja muud loomad“; Fr. R. Faehlmann „Müütilised muistendid“; J. Gaarder „Mängukaartide saladus“; D. Hill „Näeme veel, Simon!“; H. Nõu „Pea suu!“; A. Vallik „Kuidas elad, Ann?“; J. T. Pratchett „Mort“; J. Riordan „Kuningas Arthuri lood“; J. R. R. Tolkien „Kääbik“; üks reisikiri omal valikul (nt „Minu“-sarja raamat). Valikusse kuulub vähemalt üks vabalt valitud eakohane teos.

8. klass

Ainetundide maht kooli õppekavas on 70 tundi.

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) on läbi lugenud vähemalt kuus eakohast ja erižanrilist väärtkirjanduse hulka kuuluvat tervikteost (raamatut), kujundab selle kaudu oma kõlbelisi tõekspidamisi, arendab lugejaoskusi ning juhib oma lugemisprotsessi;
- 2) väärtustab kirjandust kui oma rahvuskultuuri olulist osa ja eri rahvaste kultuuri tutvustajat;
- 3) tõlgendab, analüüsib ning mõistab kirjandusteost kui erinevate lugude ja inimsuhete, elamuste ja väärtuste allikat ning erinevate seisukohtade peegeldajat;
- 4) nimetab teose teema, arutleb selle põhisündmuste, kesksete probleemide, põhjuse ja tagajärje seoste üle, sõnastab teose peamõtte;
- 5) väljendab end korrektselt suuliselt ja kirjalikult, jutustab kokkuvõtvalt teoses toimunust, arutleb teoses kujutatul üle ning kirjutab eriliigilisi omaloomingulisi töid;
- 6) kasutab vajaliku teabe hankimiseks erinevaid allikaid (teatmeteosed, internet);
- 7) tutvustab loetud raamatu autorit, sisu, tegelasi, probleeme ja sõnumit ning võrdleb teost mõne teise teosega;

- 8) jutustab loetud teosest kokkuvõtvalt, järgides teksti sisu ja kompositsiooni;
- 9) tunneb ära ja kasutab enda loodud tekstides epiteete, metafoore, isikustamist, võrdlusi ja algriimi;
- 10) selgitab õpitud vanasõnade ja kõnekäändude kujundlikkust ja tähendust;
- 11) mõtestab luuletuse tähenduse iseenda elamustele, kogemustele ja väärtustele tuginedes;
- 12) esitab (peast) luule- või draamateksti, jälgides esituse ladusust, selgust ja tekstitäpsust;
- 13) koostab ja esitab kirjandusteost tutvustava ettekande;
- 14) kirjutab nii jutustavaid, kirjeldavaid kui ka arutlevaid omaloomingulisi töid, väljendades end korrektelt (stiil, sisu, õigekiri);
- 15) valib tehnoloogiliselt laienenud lugemisvõimaluste hulgast endale sobivad, tundes paberraamatu kui peamise trükise kõrval ka audio- ja e-raamatute kasutamise ning sisu omandamise spetsiifikat.

Käsitletavat tekstid

Loetavad kirjandusteosed valitakse arvestusega, et esindatud oleksid kõik järgmised teemavaldkonnad: väärtused ja kõlblus, kodus ja koolis, omakultuur ja kultuuriline mitmekesisus, mängiv inimene, keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng, kodanikuühiskond ja rahvussuhted ning teabekeskkond, tehnoloogia ja innovatsioon.

Teosed valitakse alljärgnevast loendist, mis uudiskirjandusest lähtuvalt võib täieneda: E. Bornhöhe „Kuulsuse narrid“; P. Boulle „Ahvide planeet“; E. Brontë „Jane Eyre“; O. S. Card „Enderi mäng“; A. Christie või A. C. Doyle kriminaalromaan; A. Dumas „Kolm musketäri“, „Krahv Monte-Cristo“; J. Gaarder „Apelsinitüdruk“; W. Golding „Kärbeste jumal“; M. Karu „Nullpunkt“; L. Koidula „Säärane mulk ehk Sada vakka tangusoola“; A. Musset „Lugu valgest rästast“; A. de Saint-Exupéry „Väike prints“; H. G. Wells „Nähtamatu“; O. Wilde „Õnnelik Prints“; N. Yoon „Sina minu kõrval ja maailm meie vahel“. Valikusse kuulub vähemalt üks vabalt valitud eakohane teos.

9. klass

Ainetundide maht kooli õppekavas on 70 tundi.

Õpitulemused

Õpilane:

- 1) on läbi lugenud vähemalt viis eakohast ja erižanrilist väärtkirjanduse hulka kuuluvat tervikteost (raamatut), kujundab selle kaudu oma kõlbelisi tõekspidamisi, arendab lugejaoskusi ning juhib oma lugemisprotsessi;

- 2) loeb eakohast erižanrilist kirjanduslikku teksti ladusalt ja mõtestatult, väärtustab lugemist;
- 3) jutustab kokkuvõtvalt loetud teosest, järgides teksti sisu ja kompositsiooni;
- 4) vastab teksti põhjal fakti-, järeldamis- ja analüüsiküsimustele;
- 5) kasutab esitatud väidete tõestamiseks tekstinäiteid ja tsitaate;
- 6) kirjeldab teoses kujutatud tegevusaega ja -kohta, määratleb teose olulisemad sündmused, arutleb põhjus-tagajärg seoste üle;
- 7) kirjeldab teksti põhjal tegelase välimust, iseloomu ja käitumist, analüüsib tegelaste omavahelisi suhteid, võrdleb ja hindab tegelasi, lähtudes humanistlikest ja demokraatlikest väärtustest;
- 8) leiab teksti kesksed mõtted, sõnastab loetud teose teema, probleemi ja peamõtte;
- 9) otsib teavet tundmatute sõnade kohta, teeb endale selgeks nende tähenduse;
- 10) tunneb ära ja kasutab enda loodud tekstides epiteete, metafoore, isikustamist, võrdlusi ja algriimi;
- 11) mõtestab luuletuse tähenduse iseenda elamustele, kogemustele ja väärtustele tuginedes;
- 12) mõistab teose lugemisel tekkivate seisukohtade paljusust, väärtustab erinevaid ideid ja kujutamisi;
- 13) tõlgendab, analüüsib ja mõistab kirjandusteost kui erinevate lugude ja inimsuhete, elamuste ja väärtuste allikat ning erinevate seisukohtade peegeldajat;
- 14) arutleb kirjandusliku tervikteksti või katkendi põhjal teksti teema, põhisündmuste, tegelaste, nende probleemide ja väärtushoiakute üle, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valides sobivaid näiteid nii tekstist kui ka oma elust;
- 15) valib tehnoloogiliselt laienenud lugemisvõimaluste hulgast endale sobivad, tundes paberraamatu kui peamise trükise kõrval ka audio- ja e-raamatute kasutamise ning sisu omandamise spetsiifikat;
- 16) kasutab oma seisukohtade tõestamiseks tekstinäiteid ja tsitaate;
- 17) kirjutab kirjandusteose/loo põhjal arutluselementidega kirjandi, toetades oma seisukohti alusteksti näidetega;
- 18) rikastab sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade kohta, teeb endale selgeks nende tähenduse;
- 19) mõtestab luuletuse tähenduse iseenda elamustele, kogemustele ja väärtustele tuginedes;
- 20) väärtustab kirjandust kui oma rahvuskultuuri olulist osa ja eri rahvaste kultuuri tutvustajat;
- 21) kasutab vajaliku teabe hankimiseks erinevaid allikaid, sealhulgas nii teatmeteoseid kui ka interneti;
- 22) koostab ja esitab teost tutvustava ettekande;
- 23) väljendab end korrektselt suuliselt ja kirjalikult;
- 24) kirjutab nii jutustavaid, kirjeldavaid kui ka arutlevaid omaloomingulisi töid, väljendades end korrektselt (stiil, sisu, õigekiri).

Käsitletavad tekstid ja terviklikult käsitletavad teosed

Loetavad kirjandusteosed valitakse arvestusega, et esindatud oleksid kõik järgmised teemavaldkonnad: väärtused ja kõlblus, kodus ja koolis, omakultuur ja kultuuriline mitmekesisus, mängiv inimene, keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng, kodanikuühiskond ja rahvussuhted ning teabekeskkond, tehnoloogia ja innovatsioon.

Teosed valitakse alljärgnevast loendist, mis uudiskirjandusest lähtuvalt võib täieneda: O. Luts „Kevade“; P. Coelho „Alkeemik“; A. Kitzberg „Libahunt“; A. Kivikas „Nimed marmortahvil“; A. Kivirähk „Rehepapp“, „Mees, kes teadis ussisõnu“; J. Kross „Wikmani poisid“; E. M. Remarque „Läänerindel muutuseta“; J. D. Salinger „Kuristik rukkis“; A. H. Tammsaare „Kõrboja peremees“; E. Vilde „Pisuhänd“, „Mahtra sõda“. Eesti luule esindusautorid põhikoolis on L. Koidula, J. Liiv, M. Under, H. Runnel ja L. Tungal. Valikusse kuulub vähemalt üks vabalt valitud eakohane teos.

Hindamine

Kirjanduses rakendatakse kujundava hindamise põhimõtteid, kombineerides eristavaid hindeid ja sõnalisi hinnanguid. Hinnatakse õpilaste teadmisi ja oskusi suuliste vastuste, sealhulgas esituste ning kirjalike tööde alusel, arvestades teadmiste ja oskuste vastavust ainekavades taotletavatele õpitulemustele; õpilaste individuaalseid iseärasusi ja mõtlemistasandite arengut. Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa ja ainevaldkonna sätetest. Hoiakutele (nt huviatus, tähtsuse mõistmine, väärtustamine, vajaduste arvestamine, kokkulepitud reeglite järgimine) antakse hinnanguid.

Trimestrihinne pannakse välja antud perioodi jooksul saadud arvestuslike hinnete alusel. Kui hinne jääb kahevahele, siis arvestab õpetaja ka protsessihindeid ja -hinnanguid. Hindamine toimub vastavalt kooli hindamisjuhendile. Kui õpetaja kasutab hindamiseks kooli hindamisjuhendist erinevat hindamismudelit, siis teavitab ta sellest õpilasi enne töö sooritamist.

II ja III kooliastmes hinnatakse kirjanduse õppimisel 1) tervikteoste ja tekstikatkendite lugemist ja tutvustamist, 2) tekstide jutustamist ja esitamist, 3) kirjandustekstide analüüsi, tõlgendamist ja mõistmist, 4) omaloomingulisi töid, 5) kirjandusteadmisi (nt kirjandusmõistete ja kirjandusloolise konteksti tundmist).

Kodulugemise hindamisel kasutatakse erinevaid vorme: ettekanne, kokkuvõte, küsimustele vastamine (fakti-, mõistmis-, rakendamis-, väärtus- ja hindamisküsimused), kirja kirjutamine teose tegelasele või autorile, tekstis toimunud sündmuste eelloo kirjutamine, paaris- või rühmatöö, mitme teose tegelaste võrdlemine, teksti põhjal küsimuste koostamine ja vastamine, miljöökirjeldus, mälumängu või ristsõna koostamine, teose illustreerimine, plakati kujundamine, kirjandusteose probleemidest lähtuva arutluse kirjutamine, kirjandusteose ja selle põhjal valminud lavastuse või filmi võrdlus, lühifilmi või fotoromaani tegemine jne.

Omaloomingulise tööna valmib kas kujundirikas luuletus või miniatuur, muinasjutt, muistend, ümbersõnastatud vanasõnad, romantiline või realistlik jutt, tegelase iseloomustus, teise ajastusse paigutatud tegevustikuga lugu, miljöökirjeldus, teatrietenduse, filmi või kirjandusteose arvustus jne.

Võimalikud õppekäigud ja lõimingut toetavad tegevused

Teatrietendused ja nende refleksioonid. Raamatukogu külastamine. Uurimistöö jaoks erinevate teostega tutvumine ning nendest olulise informatsiooni leidmine. Erinevate muuseumite külastuste järel muuseumi/eksponaadi vms kohta arvustuse kirjutamine. Filmi/teatrietenduse kohta arvustuse kirjutamine. Kõnevõistlusest osavõtmine.

Lõiming võõrkeeltega: paaris- või rühmatööna maailmakirjanduse klassikute uurimine, plakati koostamine, töö esitamine nii kirjanduse kui ka A- ja B-võõrkeele tunnis.

Lõiming A-võõrkeelega (III kooliaste): ettekanne kirjanduses loetud raamatu kohta.

Lõiming ajaloo ja kodundusega: „Mardileib“ (J. Kross), keskaegne linn, kodunduses valmistatakse „mardileiba“ ehk martsipani.

Lõiming muusikaõpetusega: laulutekstide lahtimõtestamine, regivärsside/liisusalmide/ riimuvate tekstide loomine.

Digipädevused

Info- ja andmekirjaoskus

Õpilane:

1. leiab erinevatest teabeallikatest vajalikku teavet;
2. kasutab veebisõnastikke, õigekeelsusallikaid ja keelekorrektorit;
3. teab tehisintellekti kasutusvõimalusi ja ohtusid;
4. lahendab interaktiivseid harjutusi;
5. viitab ja taaskasutab internetist leitud digitaalset materjali korrektselt, hoidudes plagiaadist,
6. hindab kriitiliselt leitud teabe asjakohasust, usaldusväärsust ja terviklikkust.

Suhtlus ja koostöö digikeskkonnas

Õpilane:

1. jagab teavet veebikeskkondades erinevaid digivahendeid kasutades, järgides valitud keskkonna nõudeid;
2. arvestab digisuhtluses teabe kasutamise ja avaldamise eetilisi põhimõtteid, sobivat käitumist, konteksti ja sihtrühma;
3. selgitab, millised võivad olla digisuhtluses ebaeetilise käitumise tagajärjed.

Digisisu loomine

Õpilane:

1. loob erinevaid dokumente, interaktiivseid harjutusi ja mängu;
2. vormindab, salvestab ning vajaduse korral prindib kokkulepitud formaatides digitaalseid materjale;
3. oskab salvestada helifaili tahvelarvuti ja/või telefoni rakendusega;
4. kasutab digiseadmetes ja -rakendustes levinumaid kiirklahve (nt Ctrl+C, Ctrl+V, Ctrl+S, Ctrl+F, Ctrl+B, Ctrl+N) töö tõhustamiseks;
5. kasutab korrektselt eesti keele erimärke ja võõrtähti (nt š, ž) ning teisi sagedamini kasutatavaid sümbboleid (nt @),
6. laadib faile üles ja alla erinevates õpikeskkondades ning oskab neid salvestada sobivasse asukohta,
7. kasutab tehisintellekti abi tekstide, küsimuste, töölehtede, esitluste ja muude digitaalsete materjalide loomisel.

Digiturvalisus

Õpilane:

1. nalüüsib digitehnoloogia arengu positiivseid ja negatiivseid mõjusid keskkonnale (nt loodus-, majandus-, kultuurikeskkonnale jne);
2. rakendab ohutus- ja turvameetmeid, et vältida füüsilisi ning virtuaalseid riske;
3. kasutab digivahendeid heaperemehelikult ja sihipäraselt;
4. suhtlevad teineteisega keskkondades viisakusreegleid arvestades;
5. teab, millised võivad olla digisuhtluses ebaeetilise käitumise tagajärjed.

Probleemilahendus

Õpilane:

1. leiab probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, kasutab tehnoloogiat loovalt;
2. hoiab end kursis uute arengusuundadega digitehnoloogias, arendab ennast ning toetab teisi digipädevuse arendamises;
3. leiab probleemidele uudse lahenduse.